

Ravelli - en stor man i ödmjuk förpackning

TEXT ANGELICA HEMLIN
BILD ANDERS OLSSON
ANNA EBENMARK

Det handlar om mannen som, för att citera honom själv, ”med ögon som råttpickar, håret på ända och i Charlie Chaplinstil” sprang fram och läxade upp världens fotbollsdomare efter noter. Det handlar om mannen som slängde sig åt rätt håll i VM 1994 - två gånger - och etablerade sig som tidernas fotbollsmål-vakt i de flesta svenskers hjärtan. Det handlar om Thomas Ravelli.

Idag har Ravelli lagt fotbollsskorna på hyllan och bytt dem mot ett par välputsade svarta skinnskor och landslagsdräkten har fått ge vika för svarta manchester-Dockers och ljusblå finstickad tröja. En sportig after shave tar bort den allra sista associationsmöjligheten till omklädningsrum och det heta temperamentet har ersatts av ett humoristiskt och avspänt sätt.

DEKÅR möter Thomas Ravelli på Storsjöteatern en kall och blåsigt fredagseftermiddag i slutet av mörka november. I ungefär två timmar har den fullsatta salongen fått lyssna till insiktsfulla ord om människors tankar, känslor och beteenden. Om individers agerande i grupp. 24 säsonger som fotbollsmål-vakt på elitnivå har bidragit med högvis med erfarenheter och minnen och inte minst självinsikt och självkänedom. Det är detta som ligger till grund för det föredrag som Ravelli nu reser runt i landet med.

Steget från fotbollsmål-vakt till föredragshållare, var det en självklarhet?

– Ja, det tänkte jag på redan under min karriär, men sen att komma från ord till handling, det är en helt annan sak. Det var jättejobbigt att få ut det här ur sig själv och sätta det på papper till ett föredrag. Det tar ett tag att gå igenom det, att hitta den röda tråden, men tanken har alltid funnits.

Den röda tråden blev i praktiken begreppet *komfortzonen*. I denna komfortzon ryms företeelser som jantelagen, passningskugga, prestationsångest, inaktivitetsvirus och energiläckage. Alla exempel på negativt beteende. Den här komfortzonen känner vi alla till. Vem har inte fått ett energiläckage där man har tänt på alla cylindrar, vräkt ur sig en massa oförsämdheter och sedan skämts om en hund efteråt. Var det värt det? Gav det något? Knappast. Att medvetet försätta

sig i passningskugga så att man inte behöver riskera att få bollen, det vill säga att utsätta sig för en läskig situation, är ett annat vanligt flyktbeteende. Och sedan den där eviga jantelagen som har bankat in i våra stackars huvuden att vi minsann inte får säga att vi är bättre än någon annan eller att vi är nöjda med oss själva!

Ljudet från skornas gummisulor mot scengolvet är det enda som fyller luften när han, tyst för ett ögonblick, vankar fram och tillbaka över scenen. Dessa konstpauser dyker upp med jämna mellanrum och efter varje sådan spänner han ögonen i oss och utbrister:

– Sluta nedvärdera dig själv och dina prestationer!

– Att bjuda på sig själv, att göra bort sig, det är viktigt! Humor betyder så mycket! Leendet på läpparna!

– Man berömmar folk för lite. Tänk på det!

Visdomsorden haglar över oss, men de känns äkta. Det är så lätt att få uppfattningen att framgångsrika personer glider fram i någon slags gräddfil, att de inte har samma problem som oss vanliga dödliga. Det känns på något vis som att ens egna svagheter rättfärdigas när man lyssnar till Ravellis ord. Oavsett vilka dumheter eller svagheter han tar upp så har han själv varit med om dem. Han har också fått energiläckage (!), haft prestationsångest och varit rädd för förändringar.

Att sluta med elitidrott måste ju vara en oerhört stor förändring, en helt annan livssituation. Hur hanterar man det?

– Jag trappade ner långsamt, det var inte så att jag bröt med fotbollen så där pang bom. Men jag tror att det är viktigt att man förbereder sig. Det är många som missar det och det gjorde jag också. Det var ju så att jag slutade med fotbollen och fyllde fyrtio samtidigt så jag hade en liten livskris, det kan jag säga.

Oavsett vad han pratar om, vilka exempel han tar, så är sens moralen densamma, nämligen det faktum att man faktiskt kan kliva ur komfortzonen och förändra sitt liv. Man kan jobba på en positiv självbild, sätta upp lagom höga mål som man faktiskt kan nå, försöka ha så roligt som möjligt på vägen dit eller, på fotbollsspråk, helt enkelt göra sig spelbar.

Fotbollen genomsyrar hela föredraget. Anekdoter, minnen och erfarenheter avslöjas och analyseras men på påståendet att han alltid kommer att vara förknippad med fotboll svarar Thomas Ravelli tvekan.

– Jag vet inte om det alltid kommer att vara så... Jag försöker att leva nu och planerar inte så långt framåt. Jag försöker hellre njuta av den underbara kontakt som man får till exempel här idag med er studenter.

Inte heller upplever han den ständiga kopplingen till fotbollen som tröttsam eller frustrerande.

– Nä, jag har aldrig sett något negativt med den, aldrig känt på det viset, utan bara tacksamhet över att man har lyckats.

Det är svårt att inte bli imponerad av Thomas Ravelli. Han har spelat 143 A-landskamper och 430 allsvenska matcher, vunnit 8 SM-guld, VM-brons och EM-brons, Guldbollen och Bragdmedalj... Men det är ändå inte det mest imponerande. Han skulle kunna vara stöddig, nedlåtande och mästrande, men det är en ödmjuk, tacksam och inte minst inspirerande man som står framför oss och uppmanar oss alla att fänga dagen. Att njuta av livet. Att lära oss hur vi fungerar och att vara nöjda med de vi är.

– Carpe diem! Gör den där resan, använd hatt, gå ner i vikt, bli tjock... NJUUUT!!!

Det är verkligen imponerande!